

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

228. An Episcopus in requisita ætate dispensare possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

citans Bald. Salicer, & Rotam in eadem Trid. canonic. 15. Junii 1609. Neque excluduntur domestici tanquam verisimilium informati de veritate, Lott. num. 47. citans Ruin. conf. 194. num. 3. l. 1. & dicens in citata Rotæ decisione salvatum esse dictum unius testis domestici, quia non esset amplius domesticus tempore examinis. Porro atas probata per testes per modum obiectus admittit probationem per alios testes in contrarium melius informatos, uti servatum in illa Trident. canonic. 10. Decemb. 1608. Lott. num. 43.

4. Quartò materia hæc atatis cum quandoq; sit difficilis probationis, admittit etiam præsumptiones & conjecturas Lott. num. 38. citans Alciat. ubi ante num. 7. & Rotam decis. 260. num. 1. p. 2. differens. Et sic probari atatem per aspectum, tradunt DD. Lott. num. 39. citans Menoch. de arb. cap. 117. ex num. 1. Bart. in lib. de atate. num. 7. & 8. de minor. Magon. Lucen. decis. 68. n. 7. Borell. tir. de prob. num. 129. Conjecturæ tamen illæ & præsumptiones, etsi deserviant ipsi proviso ad effectum justificandi suam habilitatem ex atate pro consequendo beneficio, minimè tamen sufficienti obijcienti defectum atatis pro repellendo ipsum à sua possessione, nisi per necessitatem concluderent. Lott. num. 38.

Questio 228. An Episcopus in atate requisita ad beneficia dispensare possit?

1. **R**espondeo primò: Episcopum non tantum in ordine ad curata beneficia, ut indicatum paulò ante, in atate dispensare non posse, sed neque etiam in genere in ordine ad ea beneficia, ad quæ in iure canonico certa atas per se & directè, & non tantum ratione annexi Ordinis requiritur Laym. in cap. cum in cunctis. §. inferiora. num. 4. citans Abb. in cap. cum dilectus. de elect. Azor. tom. 2. lib. 6. c. 9. Franc. Jo. Monach. juxta gl. communiter receptam in cit. c. cum dilectus. nisi ea dispensatio ipsi specialiter concessa sit. Laym. loc. cit. Licet autem c. permittimus. de atate. & qualit. in 6. Bonifac. VIII. permiserit Episcopis, ut post annum 20. completeret dispensare possint ad consequendas dignitates & personatus curam animarum annexam non habentes, de novo tamen Trid. quoad hæc beneficia requirit 22. annos, contra cujus Concilii decreta dispensare nequit Episcopus. Addit tamen Laym. loc. cit. num. 8. Anton. de Butrio in cap. præterea. de atate. & qualit. num. 7. non improbabiler affirmare, quòd Episcopus dispensare possit in atate promovendi, quando ea non per se, ac directè requiritur, sed ratione annexi Ordinis, non tamen nisi ex gravi causâ & necessaria, cujusmodi est studiorum. Argumento c. cum ex eo. de Elect. Cum enim ex ea causâ permittatur Episcopo, ut in non accipiendis ordinibus dispensare queat, consequenter etiam in atate, dum ea indirectè requiritur. Atque ita juxta hanc Theoriam defendi posse, quòd dictum à se, nimirum in Cathedralibus Ecclesiis Germaniæ Canonicos dispensativè institui studiorum profectendorum causâ, qui intra 7. circiter annos sacrum Ordinem ob defectum atatis accipere non possunt, quamvis similes dispensationes Ecclesiis utiles non sint.

2. Respondeo secundò: si particulari alicujus Ecclesiæ Collegiata decreto certa atas in promovendis exigatur, v. g. ut intra annu sacræ Ordine suscipere queant, Episcopus cum Capituli consensu dispensare non prohibetur Laym. ad cap. extratione. de

atate. & qualit. de cetero, si litera foundationis certam atatem requirunt etiam indirectè, v. g. dicendo, ut Capellania sacerdoti conferatur, num Episcopus dispensare possit. Vide Laym. Theol. moral. tr. 2. c. 13. q. 6. num. 13. Quod verò attinet ad Papam, cum is in beneficiis Ecclesiasticis plenitudinem potestatis obtineat, dubitandum non est, eum posse dispensare in atate, tam directè, quam indirectè requisita (intellige tam à jure, quam statuto quocunque, aut fundatoris voluntate) Laym. ad c. cum in cunctis. de elect. §. inferiora. num. 6. citans Azor. ubi supra quest. 8. qui tamè addit dubitandum non esse has juris relaxationes Ecclesiis multum obesse, & ex iis maximum animæ periculum creatum in ipsis pueris, tum in iis, qui eas impetrandas curant. Non tamen rectè senserunt Bald. in c. cum adeo. de rescrip. num. 10. & Felin. in c. si quando. tit. eod. num. 4. dum ajunt, si Papa scienter scribat pro infante seu minore septem annis, ut ei beneficium Ecclesiasticum conferatur, non esse obediendum, nec literas executioni mandandas. Laym. loc. cit.

Questio 229. In genere quenam corporis infirmitas, aut defectus reddat ineligibilem, aut aliter impropromvibilem ad beneficium, vel officium Ecclesiasticum?

Respondeo: per quam quis est inhabilis, ut vel absolutè, vel saltem decenter, nequeat exercere officium, ad quod eligitur, constat ex toto rit. de corpore vitiat. & Clericis agrotant. cap. nisi cum pridem. de renunc. Trident. sess. 22. c. 4. de reform. Unde etiam in genere dicendum omnem defectum corporis, qui irregularitatem inducendo, prohibet à susceptione Clericatus & Ordinum eo ipso indirectè prohibere, quo minus quis ad dignitatem, beneficium & officium Ecclesiasticum eligi, aut quavis aliâ viâ promoveri possit. Castrop. tr. 13. de benef. d. 4. p. 4. num. 1. ex comm.

Questio 230. In specie quenam infirmitas & defectus corporis directè, seu independenter ab eo, quod irregularitatem inducat, & à Clericatu vel Ordinibus sacris arceat, reddat ineligibilem, aut aliter impropromvibilem ad Prælaturas & beneficia?

1. **R**espondeo primò: cæcitas, surditas, privatio loquelæ. c. hinc etenim. d. 49. c. constitutum. de verb. significat. in 6. D. Thom. 3. p. d. 82. a. 10. quod tamen non tenet de lippis, vel uno tantum oculo carentibus, surdastris tantum & balbutientibus. Peyr. in præl. q. 2. cap. 4. num. 18. Sayr. de censuris l. 6. cap. 8. num. 3. Pass. de Elect. c. 25. num. 318. Navarr. lib. 1. conf. 7. num. 3. de corpore vitiat.

2. Secundò paralytis continua, vel quasi continua. c. ult. de Clericis agrot. ibidem. Barb. num. 2. Peyr. loc. cit. num. 13. Sayr. loc. cit. num. 10. Pass. de resign. benef. l. 5. c. 6. num. 22. Patif. lo. cit. n. 320. citans plures alios.

3. Tertiò podagra continua vel quasi continua. præter AA. cit. Regin. in præl. l. 30. nu. 57. Campanilis rubrica 11. c. 17. n. 137.

4. Quartò infirmitas habitualis, & radicata (pro exemplo Peyr. Pass. Sayr. Majol. de irregul. lib. 2. cap. 20. num. 10. ponunt pthifin) impediens à præcipuis actibus spectantibus ad Prælaturam, & officium.